

Horváth István Károly
Ókortudományi és
Latin Nyelvi Verseny

SZTE-BTK Klasszika-Filológiai
és Neolatin Tanszék

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MEGOLDÓKULCS

Kultúrtörténeti teszt

2016–2017. 3., döntő forduló, 1. kategória

A hibás megoldásért semmilyen esetben sem jár pontlevonás.

1. „Munkát ajánlok!”

a) Vidéki nevelőt keresek hirtelen haragú és emberfeletti erejű tanárgyilkos fiam mellé!

Amphitrión

b) Különleges feladatokat vállaló hős férfit keresek, aki az oroszlánoktól és a hidráktól sem riad vissza. A büntetett előélet nem jelent hátrányt! Jelige: Nálam a tíz egy tucat.

Eurüsztheusz

c) Aggódo édesanya jóst keres a kígyótámadás ellenére indokolatlanul nyugodtan alvó csecsemője jövőjének feltárására. Vakok előnyben!

Alkméné

d) Ipari mennyiségű állati ürülék gyors elszállítására keresek megbízható vállalkozót. A magas fizetségért cserébe elvárom, hogy az illető másnál ne vállaljon munkát!

Augeiasz

e) Szörnyű hasi fájdalmak gyötörnek, s mozdulni sem tudok! Aki segít rajtam, azzal nem leszek rosszmájú... Madárrajongók kíméljenek!

Prométheusz

Összesen 5 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható (az eltérő, de helyes, azaz tudományos vagy latinus névalakok elfogadhatók)

2. Lyukas papirusz

Hérakész és testvére ugyanazon anyától, de más apától származtak, hiszen a hőst maga **Zeusz** nemzette. Először, még Héraklész csecsemőkorában a híres **Teiresziász** jövendölte meg, hogy a gyermek nagy dolgokra hivatott. A Kalliopé Múzsától származó **Linosz** megölése miatt kényszerült elhagyni otthonát, következő gyilkosságát viszont már azért követte el, hogy másokon segítsen: a **Thébai (Théba is elfogadható)** városát sanyargató Erginosz megölése után feleségül vehette az itteni király, Kreón lányát, **Megará-t**. A Héraklész nevet egyébként csak később adta neki Püthia **Delphoi**-ban, s ő küldte Mükénai királyához a híres munkák elvégzésére: elevenen kellett odavinnie a kerüeneiai **sarvas-t** és az erümanthoszi **vadkan-t**, az amazonok királynőjétől pedig annak **övé-t** kellett megszereznie. Később sok más nagy tett is fűződött a nevéhez, ő hozta vissza Admétosz hitvesét, **Alkésztisz-t** a halálból. Ő maga második feleségeként **Déianeirá-t** vette el, aki később önkezével vetett véget életének, miután szándékán kívül Héraklész halálát okozta, amikor elküldte neki a **Nesszosz** vérével átítatott inget. Végül fegyverhordozója, Iolaosz és fia, **Hüllosz** helyezték máglyára a hőst.

Összesen 13 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható (az eltérő, de helyes, azaz tudományos vagy latinus névalakok elfogadhatók)

Horváth István Károly
Ókortudományi és
Latin Nyelvi Verseny

SZTE-BTK Klasszika-Filológiai
és Neolatin Tanszék

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

3. Elfogtunk egy levelet...

Imádott férjem, **Claudius**!

Távolléted alatt sokat gondolkoztam, s úgy döntöttem, hogy nem lehetne alkalmasabb férjet találni gyönyörű lányod számára fiamnál, akit nem más nevelt, mint a bölcs Seneca. A kedvenc gombáddal várlak haza! Csókol nejed,

Agrippina

Szeretett sógorom, **Tiberius**

Elhiszem neked, hogy Róma hideg utcáinál sokkalta kellemesebb mindaz, amit Capri szigete nyújt számodra, legyen szó akár italról, akár szeretőről, de legfőbb ideje lenne hazatérned. Seianus a trónodra vágyik, s gondolj csak bele... Ki másnak állt volna érdekében drága fiad halála, ha nem neki...?

Ölel,

Antonia

Na idehallgass, **Vespasianus**!

Fiaddal együtt derekasan küzdöttetek az arany Róma dicsőségéért Júdeában, s ennek elismeréséül, valamint mérhetetlen kegyelmem kinyilvánításaként úgy döntöttem, hogy nem végeztetek ki. De ha azt hiszed, hogy még egyszer büntetlenül hagyom, hogy te szunyókálsz, miközben e hatalmas művész – azaz én magam – legújabb költeményét olvassa fel, akkor nagyon súlyosan tévedsz!

Pénteken várlak a felolvasásomra,

Nero

Drága barátom, **Incitatus**!

Nem érdekel, mit szól majd a sok önfejű, felfuvalkodott gazdag előkelő, s az összes vén bolond a szenátusban, én bizony úgy döntöttem, hogy nincs nálad alkalmasabb személy a konzulságra!

Államunk végre biztos lábakon áll majd, még hozzá rögtön négyen! Csak ne hasogatna ennyire a fejem...

Remélem, rendesen etetnek,

Caligula

Összesen 8 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

4. Kiról van szó?

A dinasztia császárai közül legidősebben, csak ötvenöt éves korában került hatalomra.

Tiberius

Hütlén felesége kivégzése után unokahúgát vette el, akinek fia lett az utódja császárként.

Claudius

Elköltözött Rómából, így átmenetileg véres kezű testőrparancsnoka gyakorolta a hatalmat.

Tiberius

Halálát követően vér szerinti fia követte őt a trónon.

egyikük sem

Többek közt anyja és két felesége haláláért is felel, akik közül az első az előző császár lánya volt.

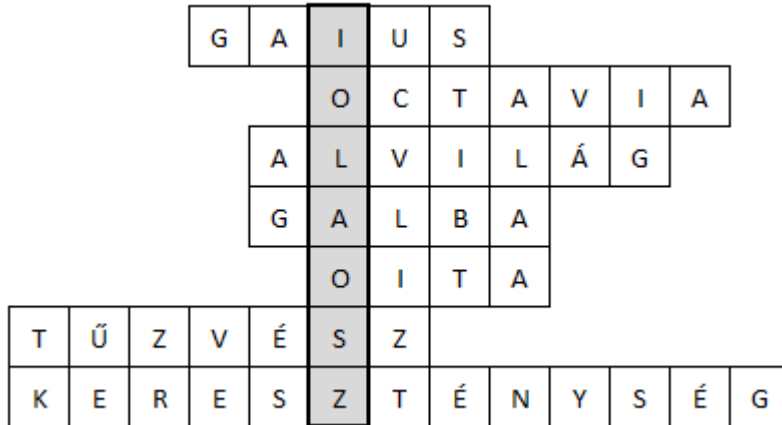
Nero

Fiatalkori betegsége következtében személyében egy őrült irányította Rómát.

Caligula

Összesen 6 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

5. Keresztrejtvény

Megjegyzés: az 1. sorban a Caius megoldás is elfogadható.

Melyik munkában segített Héraklésznek a megfajtásként kapott személy? *A hidra megölése*

Milyen hátrányos következménnyel járt e segítség Héraklész számára? *Eurüsztheusz nem fogadta el a munka teljesítését, mert nem egyedül vitte véghez (bármilyen, hasonló tartalmú megoldás elfogadható)*

Összesen 9 pont, a keresztrejtvény 7 sorára és a két plusz kérdésre 1–1 pont adható. Az „Iolaosz” megoldásért külön pont nem jár!

6. Van képünk hozzá!

1. Melyik császár látható az alábbi képen?

Caligula

2. Kinek a szobra ez, és milyen szégyenteljes dolgot állítottak róla, és a fenti képen látható személyről egyes történetírók?

Drusilla / Caligula testvére (mindkét megoldás elfogadható)

Állítólag annak ellenére, hogy testvérek voltak, szerelmi viszonyt folytattak egymással (bármilyen, hasonló értelmű megoldás elfogadható)

3. Melyik uralkodó érméje látható a képen?

Tiberius

4. Héraklész melyik munkája látható a képen? Hányadik volt ez a munkák sorában?

A nemeai oroszlán legyőzése

Első

Összesen 6 pont, minden helyes válasza 1 pont adható.